

گزارش مشروح «وقایع اسرائیلیه» از فرمانده جدید سنتکام که منطقه عملیاتی اش غرب آسیاست

معمار نبرد دریاها

ناعمه اصفهانیان

صبح هشتم اوت ۲۰۲۵ در شهر تامپا، ایالت فلوریدا در ایالات متحده مراسمی به ظاهر معمولی در سنتکام برگزار شد؛ اما پشت جابه جایی پرچم ها و تحویل فرماندهی، تغییری نهفته بود که می تواند مسیر تحولات منطقه را دگرگون کند. این بار فرمانده تازه، نه یک ژنرال زمینی یا هوایی، بلکه دریاداری است که نامش سال ها در آب های خلیج فارس و دریای سرخ با نام ایران و انصارالله گره خورده است؛ برد کوپر، افسر کهنه کار ناوگان پنجم، جای ژنرال اریک کوریا را گرفت که حامی پیامی آشکار بود؛ تمرکز سنتکام از این پس بیش از همیشه بر نبرد دریاها و آبراه های راهبردی خواهد بود؛ پیامی که در تهران، صنعا و تل آویو بی تردید بادقت خوانده می شود.

از آکادمی نیروی دریایی تا بحریین

کوپر متولد ۱۹۶۷ است؛ نسلی که کودکی اش را در سایه جنگ ویتنام گذراند و جوانی اش را با پایان جنگ سرد. او در ۱۹۸۹ از آکادمی نیروی دریایی فارغ التحصیل شد و به سرعت مسیر خود را در رشته سطوح دریایی و اطلاعاتی پیمود. بعدها در دانشگاه ملی اطلاعات (NIU) کارشناسی ارشد «مطالعات راهبردی اطلاعاتی» گرفت؛ ترکیبی از کار میدانی و فهم سیاست. کارنامه اش با مأموریت های گوناگون در ناوگان های مختلف پر شد، اما نام او از ۲۰۲۱ بر سر زبان ها افتاد؛ زمانی که فرمانده ناوگان پنجم آمریکا در بحریین شد. ناوگانی که قلب تپنده حضور دریایی واشنگتن در خلیج فارس است. در بحریین، کوپر میراث دار فضای پس از توافق های ابراهیم بود؛ رژیم اسرائیل به حوزه مأموریتی سنتکام منتقل شده بود و همکاری های آشکار امنیتی بین کشورهای عربی و تل آویو تازه آغاز شده بود. او توانست نشست های سه جانبه ای میان فرماندهان نظامی بحریین، اسرائیل و آمریکا برگزار کند و آنچه را واشنگتن «ادغام دفاعی منطقه ای» می نامد از سطح شعار به میدان عمل نزدیک تر کند.

سیاست درواشنگتن و چهره های غیرسیاسی

مانند اکثر فرماندهان ارشد نظامی، کوپر ظاهراً چهره ای غیرسیاسی است؛ در سخنان عمومی اش هرگز به حزب یا جریان داخلی آمریکا اشاره نمی کند. با این حال، روند انتصاب او رنگ سیاسی داشت. وزیر دفاع دولت ترامپ او را بر یک ژنرال ارتش ترجیح داد و کاخ سفید نامزدی اش را به سنا فرستاد. در ۲۴ ژوئن ۲۰۲۵، او در برابر کمیته خدمات مسلح سنا حاضر شد و به پرسش های دقیق درباره ایران، اسرائیل، یمن و داعش پاسخ داد. سناتورها از هر دو حزب، با وجود اختلافات سیاسی داخلی، در تأیید او تردیدی نداشتند. تأییدیه با رأی شفافیه تصویب شد.

همین اجماع نشان می دهد کوپر در فضای قطبی سیاست واشنگتن، دست کم در حوزه امنیت ملی، چهره ای قابل قبول برای همه است.

سخنرانی برد کوپر، فرمانده وقت ناوگان پنجم نیروی دریایی مستقر در بحریین در یک نمایندگی و کنفرانس بین المللی دفاعی در ابوظبی، امارات متحده عربی. ۲۱ فوریه ۲۰۲۳ (عکس از جان گامبلر، آسوشیتدپرس، آرشیو)

ایران در قلب استراتژی کوپر قرار دارد و در همان حال امنیت رژیم اسرائیل و ثبات کشتیرانی جهانی در برابر حملات انصارالله یمن در دریای سرخ نیز بخش جدایی ناپذیر از مأموریتش خواهد بود

یکی از پیش برندگان همگرایی امنیتی رژیم عبری با همسایگان عربی بود. برای او، اسرائیل بخشی از پازل دفاع منطقه ای است، نه یک عنصر حاشیه ای. همین امر نشان می دهد در دوره او، احتمالاً سطح هماهنگی عملیاتی و اطلاعاتی با تل آویو نه تنها حفظ، بلکه تقویت خواهد شد.

اولویت های سه گانه

با نگاهی کلی به مواضع و کارنامه کوپر، می توان سه محور اصلی فرماندهی او بر سنتکام را پیش بینی کرد: تمرکز دریایی پررنگ تر با حفاظت از آبراه ها با استفاده از پهپادها، هوش مصنوعی و ائتلاف های دریایی، فشار بر شبکه های ایران با توقیف سلاح، افزایش مسیرهای ادعایی انتقال اسلحه و تقویت همکاری های اطلاعاتی با کشورهای منطقه. ادغام دفاعی با رژیم اسرائیل و کشورهای عربی با نهادینه کردن همکاری های سه جانبه و چند جانبه در چهارچوب سنتکام. این ترکیب نشان می دهد ایران در قلب استراتژی او قرار دارد و در همان حال امنیت رژیم اسرائیل و ثبات کشتیرانی جهانی در برابر حملات انصارالله یمن در دریای سرخ نیز بخش جدایی ناپذیر از مأموریتش خواهد بود.

پیام حضور کوپر برای مقاومت

از منظر جریان های محور مقاومت و در رأس آن ایران، تغییر فرماندهی به کوپر به معنای ورود به دوره ای است که «نبرد دریا» و «نبرد روایت» شدت می گیرد. سنتکام در دوره او به احتمال زیاد کارزار رسانه ای علیه ادعای ارسال سلاح ایران به یمن را پررنگ تر خواهد کرد، تلاش برای نمایش همکاری با رژیم اسرائیل و کشورهای عربی را به عنوان نماد «انزوای ایران» بدل خواهد ساخت و در صورت بروز بحران، به سرعت از ابزارهای دریایی بی سرنشین برای افزایش فشار بهره خواهد گرفت. پرتزه دریادار برد کوپر، فرمانده جدید سنتکام، ترکیبی است از نوآوری تکنولوژیک، سخت گیری سیاسی و تجربه گسترده دریایی. او محصول دوره ای است که آمریکا دیگر نمی خواهد صرفاً در بیابان های عراق و افغانستان بجنگد، بلکه می خواهد خطوط کشتیرانی، تنگه ها و بنادر را به میدان اصلی رقابت بدل کند. برای جریان مقاومت، پیام این انتصاب روشن است؛ فرماندهی که بیشترین تجربه اش مقابله در دریاست، اکنون بر کل معماری نظامی آمریکا در غرب آسیا مسلط شده است. این یعنی هر موجی در خلیج فارس یا دریای سرخ، می تواند مستقیم تر از همیشه به دفتر کار او در فلوریدا متصل شود.

نوآوری دیجیتال در دریا

شاید مهم ترین برگ برنده کوپر در کارنامه اش، راه اندازی «کارگروه ۵۹» بود؛ واحدی که مأموریت داشت فناوری های نوین - از پهپادهای سطحی و هوایی گرفته تا الگوریتم های هوش مصنوعی - را به خدمت نظارت دریایی درآورد. او بارها تأکید کرده بود که «وسعت خلیج فارس و دریای سرخ بیش از آن است که با ناوهای سنتی پوشش داده شود. باید چشم ها و گوش های بی شمار و ارزان داشت». همین نگاه، او را به معمار «شبکه پهپادی دریایی» بدل کرد که اکنون ده ها کشور در قالب ائتلاف دریایی آمریکا از آن بهره می گیرند. این تجربه، دقیقاً همان چیزی است که او را برای ریاست بر سنتکام در دورانی که دریای سرخ صحنه اصلی تقابل شده، جذاب کرد.

جنگ سایه ها با ایران

امانام کوپر فقط به نوآوری گره نخورده، بلکه به مهار شبکه ادعایی تسلیحاتی ایران هم پیوند خورده است. در دوران فرماندهی او بر ناوگان پنجم، چندین بار ادعا شد کشتی های آمریکایی محموله های سلاح ایرانی در مسیر یمن را توقیف کرده اند. رسانه های رسمی سنتکام این موفقیت ها را برجسته کردند و کوپر شخصاً در برخی نشست ها با خبرنگاران درباره «ردگیری تسلیحات ایران به یمن» سخن گفت. او در جلسات غیرعلنی و علنی، ایران را «بازگیری بدخیم» توصیف کرده است؛ «کشوری که نه تنها تهدیدی برای منطقه، بلکه برای نظام بین الملل است.» نقل قولی از او که گفته بود «ایران هسته ای می تواند به هژمون جهانی بدل شود»، درواشنگتن بحث برانگیز شد. تحلیلگران مستقل این جمله را اغراق آمیز دانستند، اما همین نشان داد کوپر، برخلاف برخی فرماندهان پیشین که لحنی محتاط داشتند، حاضر است با زبان تندتری سخن بگوید.

دریای سرخ؛ میدان اصلی

وقتی در دسامبر ۲۰۲۳ حملات انصارالله به کشتی های تجاری اوج گرفت، کوپر از بحریین بارها مقابل دوربین ظاهر شد و گفت: «این حملات بی پروا تهدیدی علیه تجارت جهانی است.» تحت فرماندهی او، عملیات های دفاعی و رهگیری شکل گرفت که هنوز هم ادامه دارد. اکنون که به صندلی فرماندهی سنتکام رسیده، انتظار می رود تمرکز اصلی اش روی همین قضیه بماند؛ حفاظت از خطوط کشتیرانی در دریای سرخ و خلیج فارس.

نگاه به رژیم اسرائیل

کوپر رابطه ای نزدیک با اسرائیلی ها در زمان مأموریت بحریین پیدا کرد. او میزبان وزیر خارجه رژیم اسرائیل و فرماندهان نظامی این کشور بود و رزمایش های مشترک سه جانبه با بحریین و رژیم صهیونی را ترتیب داد. در چهارچوب تغییرات ساختاری، رژیم اسرائیل از حوزه فرماندهی اروپا (EUCOM) به سنتکام منتقل شده است. کوپر در همین بستر،